

1^e zit 2016-2017

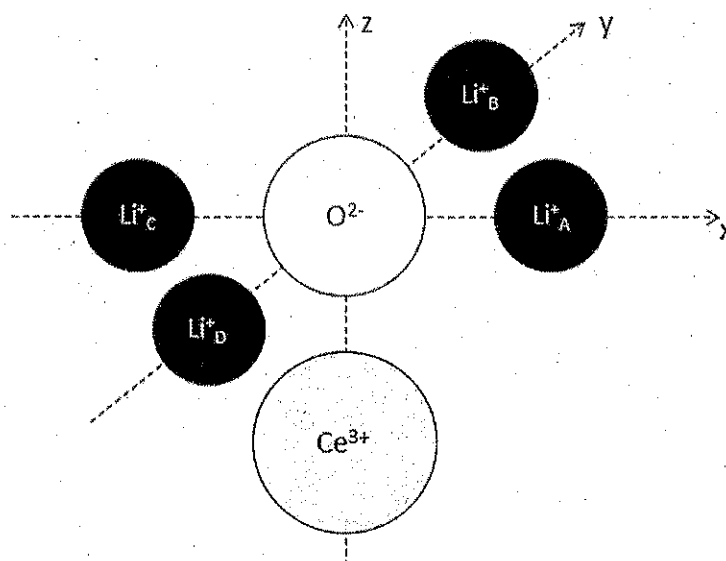
Een fragment van een moleculair defect in LiCl (lithiumchloride, zoutkristal met de NaCl structuur) heeft een geometrie zoals aangegeven in onderstaande figuur. De symmetriegroep van dit defect in de LiCl matrix is C_{4v} . De valentieorbitalen die toelaten de elektronische structuur van dit moleculair ion te begrijpen zijn

i) 2s orbitalen op de 4 Li ionen (s_A , s_B , s_C en s_D)

ii) de reële 2p orbitalen op het zuurstofion (p_x , p_y en p_z)

iii) de reële 4f orbitalen op het ceriumion (f_1 , f_2 , f_3 , f_4 , f_5 , f_6 en f_7 , louter ter informatie zijn de angulaire delen van deze orbitalen als functie van x, y en z weergegeven in tabel 1)

De transformatie van deze valentieorbitalen onder de symmetrieoperaties van C_{4v} zijn gegeven in tabel 2 (σ_v : spiegelvlakken waarin twee Li^+ ionen gelegen zijn, σ'_v : spiegelvlakken diagonaal tussen de σ_v spiegelvlakken)

Tabel 1: angulair deel van de reële f-orbitalen (ter info)

$$\begin{aligned}
 r^3 f_1 &= \sqrt{\frac{7}{16\pi}} (5x^2 - 3z^2) \\
 r^3 f_2 &= \sqrt{\frac{21}{128\pi}} (5x^2 - 1) x \\
 r^3 f_3 &= \sqrt{\frac{21}{128\pi}} (5x^2 - 1) y \\
 r^3 f_4 &= \sqrt{\frac{105}{64\pi}} x (x^2 - y^2) \\
 r^3 f_5 &= \sqrt{\frac{105}{64\pi}} 2xyx \\
 r^3 f_6 &= \sqrt{\frac{35}{128\pi}} (x^3 - 3xy^2) \\
 r^3 f_7 &= \sqrt{\frac{35}{128\pi}} (y^3 - 3yx^2)
 \end{aligned}$$

Tabel 2: transformatie van de atomaire basisfuncties onder de symmetrieoperaties van C_{4v}

	E	C_{2z}	C_{4z}^+	C_{4z}^-	σ_{xz}	σ_{yz}	σ_{v1}'	σ_{v2}'
s_A	s_A	s_C	s_B	s_D	s_A	s_C	s_B	s_D
s_B	s_B	s_D	s_C	s_A	s_D	s_B	s_A	s_C
s_C	s_C	s_A	s_D	s_B	s_C	s_A	s_D	s_B
s_D	s_D	s_B	s_A	s_C	s_B	s_D	s_C	s_A
p_x	p_x	$-p_x$	p_y	$-p_y$	p_x	$-p_x$	p_y	$-p_y$
p_y	p_y	$-p_y$	$-p_x$	p_x	$-p_y$	p_y	p_x	$-p_x$
p_z	p_z	p_z	p_z	p_z	p_z	p_z	p_z	p_z
f_1	f_1	f_1	f_2	f_1	f_1	f_1	f_1	f_1
f_2	f_2	$-f_2$	f_3	$-f_3$	f_2	$-f_2$	f_3	$-f_3$
f_3	f_3	$-f_3$	$-f_2$	f_2	$-f_3$	f_3	f_2	$-f_2$
f_4	f_4	f_4	$-f_4$	$-f_4$	f_4	f_4	$-f_4$	$-f_4$
f_5	f_5	f_5	$-f_5$	$-f_5$	$-f_5$	$-f_5$	f_5	f_5
f_6	f_6	$-f_6$	f_7	$-f_7$	f_6	$-f_6$	f_7	$-f_7$
f_7	f_7	$-f_7$	$-f_6$	f_6	$-f_7$	f_7	f_6	$-f_6$

Gevraagd

- Bepaal de karakters voor de klassen van C_{4v} van de voorstelling die door deze valentieorbitalen wordt gegenereerd en reduceer deze voorstelling. (/1)
- Bepaal alle symmetrie-aangepaste lineaire combinaties van de opgegeven valentieorbitalen die met geen enkele andere symmetrie-aangepaste lineaire combinatie overlap vertonen. (/1)
- Bepaal alle symmetrie-aangepaste lineaire combinaties van de opgegeven valentieorbitalen die overlap kunnen vertonen met p_x . (/2)
- Bespreek de ontgaarding van de energieniveaus van dit moleculaire defect. Bespreek hoe de ontgaarding verandert wanneer één van de Li^+ -ionen wordt vervangen door een Na^+ -ion (valentie-orbitaal 3s, zelfde positie als het Li^+ -ion). Welke symmetriegroep heeft dit veranderde defect? (/1)